

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

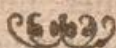
Provincia Aqvitaniæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67277](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67277)

PROVINCIA

AQVITANIÆ.

SVNT in hac Prouincia sex Collegia, Tolosanum, Burdegalense, Rhutenense, Ausitanum, Petragoricense, Agennense: Præterea Domus Probationis Tolosana, residentia Sancti Macarij, & residentia Lemouicensis. In his degunt de Societate ferè ducenti; obière hoc anno septem, admissi sunt in Societatem tredecim.

COLLEGIUM

TOLOSANVM.

LVIT hoc anno Collegium Tolosanum socios ferè 60. in magna rerum omnium penuria, multorum liberalitate diues. Accepti nomine elemosynæ aurci septinginti viginti nouem, & templo in vsum cereorum ducenti. Duo diem vltimum clausurunt, eorum alter Pater Sebastianus Mohneus, natus Montibus Hannoniæ, diœcesis Cameracensis, annos natus sexaginta quatuor; quadraginta & vnum à Sacerdotio suscepto, triginta nouem ab ingressu in Societatem,

cietatem, à promotione ad gradum formatorum coadiutorum viginti duos. Vir spiritus & Instituti Societatis amantissimus æquè ac obseruantissimus: multæ mortificationis & pœnitentiæ, vt auditus sit non semel per integros septem psalmos, quos pœnitentiales vocant, flagris acriter se cadere, quo, inter alia, remedio vtebatur ad iuandos & corrigendos pœnitentes, & promerendam ipsis à Domino emendationem. Et verò semel quòd Sanctimonialem, Deo planè, suo què instituto rebellem ad ingenium reducere non posset, mille flagri ictibus à Deo meliorem illi mentem impetrauit, quod ipse postea socio suo dixit: priùs tamen contestatus, ne cuiquam ante suum obitum id diceret; ita plenus erat zeli & magnitudinis animi in laboribus defungendis. Cùm olim discenda Philosophiæ destinatus esset à superioribus, & per ingruentes occupationes, multam què Nostrorum paucitatem, non modò non licuisset, sed funditus etiam illi periissent studia, neque indignè tulit, neque propterea ignoracionem prætexens, quantumuis magnum opus ab obedientia impositum, vel leuiter detrectauit, seu perpetes noctes, quod sæpe contingebat, vigilare deberet, siue multa simul & quodammodo repugnantia sibi munia obire. Sæpe pridè tantum monitus, aliquando etiam pauculis ante horis, dixit de eo suggestu, de quo paulò ante eodem què die celeberrimus concionator dixerat, ea literatorum hominum frequentia, quæ posset peritum magis, sed non magis obedientem, magis què fortem terrere. Id verò vt ferriò non perfunctoriè agere videretur, quantum temporis ex immensis penè occupationibus vacuum habere poterat, totum Patribus euoluendis magna mentis puritate dabat, nusquam ferè feriatu à confessionibus audiendis, adhortationibus, missionibus, in quibus excelluit, vt vrbes integras ad Dei gloriam susde què moueret, mirantibus, & laudantibus omnibus. Paupertatis interea &

odij, quo sæpe in se sequebat, religiosæ humilitatis, & aliarum virtutum tenacissimus, spirabat in omnibus mirum feruorem, miramque charitatem. In adolescentibus, & idoneis hominibus, ad nostrum institutum adducendis, iuandis, retinendis, singulari fuit zelo & industria quam experti permulti magna grati animi significatione post Deum, beneficium ab eo memorant acceptum. In tractandis hominum animis, & ad id quod illis in Domino optimum iudicasset promouendis mirificus: nihil quamuis arduum intentatum prætermittens quod magna animi voluntate, læta frontis significatione, serenaque totius vultus alacritate si qua posset, ad maiorem Dei gloriam non conficeret. Multa egregia præstitit, quæ suis temporibus in annuis literis annotata fuerunt, exemplo suo planè docens in omnibus quam multò plura possit virtus & animi magnitudo, quam scientia, & alia id genus externa præsidia. Excelluit in reducendis ad meliorem frugem hæreticis, maxime damnatis ad supplicium, ut solus plures luci fecerit, quam multi simul. Vix aliquem aggressus pertinacem licet, quem ex animi sententia non fregerit, victumque ad Christi castra non perduxerit. Atque ut id facilius assequeretur, post feruentes & diutinas orationes; amplexibus, precibus, geniculationibus, officijs, mira vultus alacritate, sermonibus tandem planè diuinis rem aggrediebatur & conficiebat. Tandem quam parui faceret istud sæculum clarissimè sub mortem ostendit: nam negotiosus alioquin, eo tempore, quo in morbum breuissimum (neque enim excessit viginti quatuor horas) incidit, aliquot horas ante obitum de imminente ad Deum profectioe monitus, mira voluptate, mentisque tranquillitate ita se totum ad eam comparare cœpit, ut non fuerit depræhensus alterius cuiuscunque rei quam Dei memor.

SOCIORVM fructus domi & foris non poenitendus,

rendus, princeps à restitutis hæreticis, redierunt enim ad fidem Catholicam vnus supra triginta. In iis puella quædam parentibus quidem orta Catholicis, sed iam vita functis; cum ab omnibus consanguineis hæreticis importunè, cum minis etiam quotidie ad defectionem sollicitaretur, restiterat, quo erat animo, multo tempore. Tandem cum nec patientia vinceret, nec alia quauis ratione muscas illas importunas à se posset abigere, pertaxata longioris moræ, vbi à Deo sensit id animi sibi dari, au fugit clanculum, Tolosam venit, vbi ab ijs matronis excepta, & ad nos religionis causa ducta, confirmata post octodecim annos, quos egerat cum hæreticis, tum demùm reuixisse sibi est visa. Alius quidam parentibus quidem Catholicis ortus, sed ad hæreticorum castra pellectus, cum totos vigintiquatuor annos extra ouile Christi egisset, graui tandem vexatione intellectum dante, resipuit; confessus ergo de totius vitæ peccatis non sine intimo doloris sensu & lachrymis, post tres dies extinctus est. Puella quædam viginti annos circiter nata, & inter hæreticos educata, cum ad nos causa professionis fidei esset adducta, non solum hæretica, sed ne quidem baptizata pro certo inuenta est, attestantibus id præter matrem puellæ, qui oculati, quiq; auriti testes fide digni adducti sunt. Nec mirum multi hæreticorum hîc negant baptismum ad salutem esse necessarium. Quare ab vno nostrorum Catechismo imbuta in maiori æde solemniritu est baptizata. Neophitus in fide sæpe testatus est mira se consolatione perfundi, quoties, quod sæpius faciebat, se signo crucis muniret: multi vacillantes in fide Catholica confirmati, multi Catechismo imbuti priuatim, ea propter ad nos missi, vt edocti corâ ijs quorum intererat, se Christianos & Catholicos profiterentur: hæretici libri cõbusti, & multi qui cõtra bonos mores erant scripti.

AVDITAE generales confessiones trecentæ: communicarunt

municarunt in nostro templo hominum viginti quinque
 millia septinginti decem factæ restitutiones: ab vltis re-
 uocati viginti: multi à dæmonis illusionibus vindicati, in
 ijs vnus qui secunda licet fortuna vteretur propediem
 tamen in extremam miseriam se conijciebat, nisi nostro-
 rum opera sanæ menti restitutus, cum pudore pedem re-
 tulisset. Triginta ab incantationibus & veneficijs libera-
 ri: à desperatione impediti viginti: à turpi vita sexaginta
 sex absterriti: quinq; familie in extrema miseria Nostro-
 rum opera adiutæ: istaq; omnia ea Nostrorum prudentia,
 eoq; in Domino odore, vt è nobilitate permulti ex vici-
 nis locis, vt expiarent se cū multo fructu, ad nos conuola-
 rint: reconciliari qui capitales agebant inimicitias. Vrbs
 vna in duas partes scissa coaluit: multi consilijs adiuti:
 omnibus ferè quæ ad animum pertinent alioqui paulo
 difficiliore quæstiones ad nos deferentibus, ipsisque
 Sacerdotibus vltro suos ad nos pœnitentes amandanti-
 bus. Instructi exercitationibus spiritualibus aliquot, in
 quibus Præpositus Prouincialis religiosæ alicuius fami-
 liæ: vnde maximus fructus & clarum diuinæ prouidentie
 beneficium. Septem varias religiones capessuerunt. Vir
 primarius de animæ immortalitate dubius, vnus è nostris
 alloquutione certior est factus. Idem concionum fructus,
 in quo experientia compertum eum fuisse maiorem qui
 ex sermone de vltis originem traxit, vt vir quidam no-
 bilis, qui nullis rationibus antea à turpi lucro dimoueri
 potuerat, vnus è nostris auditione animum in melius
 mutarit. Alius audita concione: tam verò, ait, summas ago
 Deo gratias, qui non est passus vltra in eo me esse errore
 (is verò erat grauissimus) in quo multos annos me fuisse
 cognosco.

SCHOLAE florent numero, virtute: supra mille
 Scholasticos numeramus, est grates à suprema Parisino-
 rum Curia fuerint illis præpositæ pœnæ, qui nostro studio

in

in nostris Scholis, vtraque litteratura informarentur. Aliquot etiam hæretici suos hîc ad nos, natos studiorum causâ mittunt. Et verò celebris fuit præmiorum distributio, munificentia Clarissimi Ducis Ioyosei, cui adfuit ipse cum aliquot Episcopis: Scholarum pietas & mirifica, etiam in parentibus ex ijs quæ apud nos audiuerunt, ad meliorem frugem hortandis. Cerearum iconum virtus eluxit in multis. Exarferat repentino incendio collegij caminus, nec sine periculo totius domus, cum quod præsentaneum oblatum est remedium, ab vno è nostris religiosè in ignem, sistendo ardori coniectus agnus cereus, momento ferè ignem extinxit: vtque diuinitus factum intelligeres, postera die ille ipse agnus integer & illæsus in summo camini margine est inuentus.

FLORENTISSIMA maior Congregatio, quæ sub Virgine Concepta militat, nondum tamen magnificè eiusdem Deiparæ festa coluerat; nunc ergo inceperunt magno clarissimorum hominum concursu, Præsidum, Senatorum, & aliorum id genus virorum in hac Tolosana Republica Principum. Auctior enim congregatio, nouo quæ in dies foetu fertilis, numerat Episcopos, Senatores, Patronos, Scholares, ciues, mercatores, supra trecentos, quos cum non caperet angustum nimis & vetus sacellum, laxius & commodius quadringentorum aureorum expensis cœperunt ædificare. Restituta duorum amicitia totos septem annos planè desperata; atque hi cum primò renuerent, nec possent humanis remedijs persuaderi, recurrerunt Sodales ad opem Virginis per litanias implorandam: mirum dictu! dum ea recitarentur, mitescunt illi, ac tandem in reconciliationem proni magna omnium gratulatione: (& verò res erat magni momenti, Senatores duos quibus hinc inde magna clientela tam sibi infestos conciliare) mutuis amplexibus antiquum amorem reintegrarunt. Senator item alius vxori à qua sex annos
integros

integros dissidebat, cœpit ope Virginis per congregatio-
nem implorata, bene velle. Tres in vineam Domini, tem-
pore sacri ieiunij, ad conciones egressi, læti redierunt
portantes manipulos suos: multæ confessiones genera-
les ab omnibus auditæ: restitutiones, & alia id gentis
curata.

A V A V R I Sodalitas pœnitentium alborum, quæ in-
ter tumultus præteritos latuerat, nostra opera magno to-
tius Urbis gaudio prodijt denuò ipso natali die, plures
quàm vnquam antea cõfessi cõmunicarunt, vel eo animo,
vt earum indulgentiarum fierent participes, quas summus
Põtifex, Nostris, qui sunt in missionibus, cõcesserat. Ad im-
petrandam à Deo serenitatem indiçtæ stationes, propo-
situm altaris sacramentum; monitus populus ad pœniten-
tiam, nec sine fructu: multi emendati serenitate restituta:
compositæ lites inter primarios viros: doctrinæ Christi-
anæ capita magno cum fructu exposita, non pueris
modò, sed principibus viris, qui tandem soli & frequen-
tes adfuerunt: quare partiti sunt Pater & socius, vt hic
plebi, & pueris; ille illis panem vltro petëtibus frangeret.

L V M B A R I I excommunicationes quæ leuissima
qualibet de causa promulgari solebant, quamvis non sine
difficultate, rescissæ tamen. Persuasum multis vt quod vix
norant de nomine Breuiarium, singulis diebus, Deo dedi-
cati recitarent. Ingens hominum & externorum nobi-
lium ad audiendas conciones affluxus. Cœperunt multi,
qui iamdudum deserant, colere solenne ieiunium Qua-
dragesimæ, multiq; aqua & pane vctitantes. Recreati
Sodales Diui Hyeronimi frequentibus adhortationibus:
eorum pietas in libera carnis afflictione clauit. Docti
pueri doctrinam Christianam. Duo Sacerdotes, nostri
suasu, genibus flexis cum lachrymis in gratiam redierunt.
Persuasum omnibus clericis vt coronâ in capite gestarët.
Præstigiator erat in ea Vrbe, qui vt nullo negotio ca-

naret vnctius, iactabat se carminibus multos iam annos auertisse ab vrbis agro tempestates, non tulit noster hominem tam nihili, tam religiosè ab omnibus coli, & tā fatuè populo nimis credulo imponi. Quare pro concione in eas artes inuectus effecit vt illi circulatori vita & manus redirèt ad aratrum, omnibus hominem detestantibus, & sortilegiis nunquam se fidem habituros spondentibus. A vita perdita reuocata aliquot mulierculæ. Auxit Illustrissimus Cardinalis Ioyosæus seminarium suum: Itaque præter quatuor è Nostris, quadraginta nunc in eo aluntur, optimæ spei adolescentes, qui instituto suo, quod religiosæ disciplinæ, & humilitatis officia, & partes bene multas continet, vna omnes animorum conspiratione satisfaciunt.

COLLEGIUM

BVRDEGALENSE.

BVRDEGALA Mcolūt è Nostris quatuor & viginti. Pater Clemens Puteanus grata & diuturna sui memoria in omnium animis relicta, sub Quadragesimæ finem excessit è vita. Eius vt viuentis conciones, vtilitatis, ac facundiæ plenissimas cohonestauit frequens Senatus ac populus; sic mortui funus non sine magno dolore, & lachrymis prosequutus est. Familiare semper habuit cum faceret, ac nominatim cum sacratissimum Christi corpus eleuaret, tria hæc feruenti voto à Deo petere, vt perseveraret in Societate, vt quam illibatam seruauit, perpetuam seruaret Virginitatem; duo concessa: non ita hoc tertium, vt sanguinem in Christi causa posset profunderè: nisi commutatum quis dicat votum in acerba permulta, & grauissimos labores, quibus

quibus pro Deo in Societate est perfunctus, increbili animi constantia. Munitus ergo sacramentis omnibus ex proprio voto & petitione mentis compos ad extremum ferè spiritum, suauissimam sui memoriam obdormitione, vt multi querebantur festinata, amicis æque ac inimicis ex multiplici virtutum omnium exercitio ac fulgore reliquit.

EX hac domo nonnullæ factæ missiones non sine fructu. Nam è Nostris vnus Tutelæ, quod oppidum est in Lemouicibus per Aduentum & Quadragesimam concionatus, grauem ac diutinam litem inter Canonicos & ciues exortam planè diremit, cum tota res ad eius arbitrium reiecta esset. Idem Bazeum missus suis concionibus sic auditorum animos permouit, vt ibi nunquam alias visa sit tanta confitentium multitudo. Plures etiam recens ad fidem conuersos in ea confirmauit. Vnus è Nostris in quatuor diœcesibus vltimum Iobileum promulgauit: aut iam promulgato interfuit, dum poenitentia sacramentum eâ de causâ administraretur. Hæresim & in æde nostra, & alijs in locis abiurarunt opera Nostrorum non pauci. In his nobilis adolescens eâ de causa parentum odium nihil veritus. Alius oblatas ab hereticis conditiones honorificas neglexit, maluitque procul à patria difficilem viuendi rationem sequi inter Catholicos, quam commodè in tabernaculis peccatorum habitare. Quidam hæreticus in morbum inciderat, per domesticos, eo incio, vnus è Nostris vocatur: agit rationibus cum illo: reijcit iterum atque iterum nostrum Sacerdotem, & ne eum audiret se in lectum abdit, aures occludit, perseverat tamen noster, & non inde pedem effert, priusquam hæresim excretur, & peccatorum fordes ehuat confessione. Alij nonnulli qui hæresi laborabant, ad extremum vitæ finem adducti Nostrorum operam expetiuerunt. Quidam in rebus fidei anceps,

& dubius erat : & hæreticorum argutijs penè victus , apostasiam meditabatur : is à nostro Sacerdote confirmatus , & sacra confessione expiatus est . Alius ad remedia magorum aduolare cogitabat , iamque omnia necessaria comparauerat : sed tota nocte quasi furijs & spectris infestatus , ad Nostrum properat , qui omnia igni mandat . Sacerdos & Curio , qui apud Iudices forenses beneficio & causa exciderat , ad hæreticos aduolauit : mox tota Gallia vagatus nullam partem quietis cepit , donec maximis itineribus ad nos contendit , & publicè fidem iterum cum lachrymis est professus . Rogatus à viro nobili quidam è Nostris , vt clarissimæ familiæ Castellum peteret , quo etiam pelliceretur insignis Aquitanix & primarius minister Calvinianus , iturum se recepit ; sed venturum se negauit ille , filix nuptias & alias occupationes causatus sibi impedimento esse ; nonnullis etiam missis capitulis quibus Caluini errores arguebantur , cum non nisi frigide admodum respondisset , satis visus est iniquitatem causæ fateri , quàm aliter tueri non posset . Anglus quidam militix ductor David nomine , iam à viginti sex annis sequutus arma cum piraticam exerceret , captus est & supplicio adiudicatus : Is cum morte esset plectendus , nostri Sacerdotis cohortatione inductus peccata sua se confessurum ea lege promisit , si Papæ mentio non fieret in absolutionis formula , quam cum noster recitasset , declarassetque quanta esset Summi Pötificis authoritas ac potestas , ille Papæ salutem ac felicitatem precatus , se fidem Catholicam complecti professus est , & totius vitæ crimina Sacerdoti aperuit , quæ nunquam antea per confessionem expiauerat , & ex nauis sua curauit reddi fraudata bona , quæ aureorum ferè quatuor millium summam conficerent . Illius exemplum sequutus est quidam eius commilito , qui nec semel tota vita confessionis sacramentum obierat . Quatuor è Nostris in præcipuis templis concio-

nes

nes maximo fructu habuerunt. Effectum ut capite damnati inimicis condonarent, culpasque confessi, actione infontes liberarent. Confessionum & Communionum in nostro templo vsus admodum frequens. Opera Nostrorum in ægrotis visitandis, iuuandisque in extrema vitæ periodo, & à plurimis expetita, & à nostris Sacerdotibus egregiè nauata. Hac tempestate exorta est in nos grauis procella, quibusdam id agentibus ut Societas ex vrbe pelleretur in exilium: hanc procellam auertit Deus à capite nostro: nam frequens Senatus ea mente coactus uti statueret quid in hoc negotio facto opus esset: communi omnium suffragio, cum super ea re multum diuque deliberasset, censuit retinendam Societatem, ne vulnus Reip. infligeretur. Itaque dedit literas ad Regem perhonorificas de Societatis modestia, innocentia, opera in permouendis animis ad pietatem, & excitandis ciuium studijs ad obsecrandum pro Regis salute, & incolumitate. Aemulus istius pietatis clerus idem testatus est. Idem multæ ciuitates cum magna amoris erga nos significatione, & doloris testificatione prestiterunt.

COLLEGIUM RVTHENENSE.

ALVIT hoc Collegium aliquot menses viginti & vnum, reliquo anno duodeuiginti in his numerati sunt sex Sacerdotes, ac totidem Præceptores, duo Scholastici, totidem Coadiutores. Nec pauca, nec exigua diuinæ prouidentiae argumenta nobis defuerunt, cum & hostes nomen Societatis, & morbi multiplices omnium penè Sociorum valetudinem impeterent. Neutrum eget exemplorum copia.

vnum tamen aut alterum de singulis commemorabimus. Excitata est in hac Ciuitate grauis seditio definetibus natalitijs, ventuq; ad manus cum esset, coacti fuerunt tandem cedere qui numero pauciores & viribus erant inferiores, alij alio: hinc illos pars victrix ad poenam requirere, sedulo latentes vestigare, apud quos latuissent proditio- nem arguere. Valde ijs suspecta fuit nostra fides, cum praesertim nonnulli, tametsi falso contenderent, adhibito etiam iureiurando circa medium noctis nostras fores quibusdam excipiendis patuisse. Verum Dei bonitas irri- tam fecit, uti & aliorum, contumeliam: neque mali quid- piam inde nos est consequutum, licet armatus magistratus cubicula, & alia Collegij loca omnia peruestigarit. Diu postea lateque aestiuis caloribus, ac tota regione grassata est febris flagrantissima, eaque recidiua, & e no- stris non sine vitae discrimine inuasit quamplurimos. Nemo tamen domi desideratus, licet ex promiscua vr- banorum & paganorum turba bene multi. Emicuit etiam in tyronibus nostris, eorumque classibus paterna sollici- tudo. Ex his enim nemo non ferè eodem morbo tenta- tus, attamen vnus tantum letho datus est. Eadem porro febris ita nostras classes subito dissiparat, vt à Iunio ad vsque definentem annum, septingentorum discipulorum numerus ad denos centenos minuerit. Anno tamen con- sequenti, ita sunt praeter omnium opinionem restauratae, vt neque numero, neq; quod magis optandum, diligen- tia cedant anno elapso. Deniq; illa ipsa febris nostrorum Sacerdotum charitatem dies noctesque exercuit, cum vrbanis aestuantibus & moribundis sedulam dederint operam, eamque ita probarunt ciuibus, vt, coetero qui à nobis simultate, nescio quia, abalienati, eam expetiuerint, & exorarint. Neque fuit inutile, etiam praefebriam ar- dore furentibus, quos sola Nostrorum praesentia com- pescebat. Aegrotas in hac vrbe mulier Sacerdoti externo peccata

peccata sua iam aperuerat, cum illam repente Dæmon circumuenit, & ut deserto Christi vexillo ad sua castra transfugiat, sibi que manus violentas inferat, inducit: obsequitur nefarijs consilijs miserâ; arrepto que gladio immaniter profundum sibi vulnus infligit ad alteram imi iuguli partem. Quid hic faceret miserâ tam nefarij criminis iam sibi conscia; & acerbiter doloris persentens? clamat, vociferatur, cælum terramque imprecatur, horrenda voce asseuerat se sempiternis addictam cruciatibus & cacodæmonis esse mancipium; clamore acciti domestici accurrere: Accitus quam primum ex nostris vnus, vnâ cum chirurgo, hic corpus, ille mentem sanaturus; plus tamen ab animi medico laboratum; nempe medelam omnem oblâtam respuebat æger animus. Neque Christum; respõsabat impiè, neque Virginem inuoco, Christum eiero, dæmoni me mancipium iam tradidi, ac trado. En adest terribilis & minarum plenus, si secus faxo. En ipse me solus possidet. Hæc ore spurcifico verba euomebat, & alia sic impia, ut horrore essent: non tamen ab incepto destitit Sacerdos, vrgetque eo magis quo præsentius cernit periculum. Quare adhibita lustrali aqua in cubile & cubiculum, iustoque per Christi numen & nomen abire dæmone, ac recitatio pro more D. Marci euangelio, mirum dictu! de repente sensus & spiritus ægroræ intercluditur, credidisses exhalasse animam. Dubius & anceps animi Pater iubet, ab his qui aderant, preces ad Deum fundi, iterumque adiurat Dæmonem, quem constabat ægroræ gulam frangere, ne proposita confessionis medicina sibi prædam quam spe mala deuorarat, præriperet. Vicit tamen pietas: mulier enim facta iterum cõpos & sensu & spiritu, rogat, ut sibi Pater aures confitenti præbeat, quod piè ac feliciter præstitum: ac licet necdû sathan conquiesceret, incassum tamen omnes illius conatus recidere, facileque minas

eius omnes ac technas post confessionem elusit mulier:
 diuina denique bonitate sanitati corporis animique re-
 stituta est. Neque verè sani nostram quantulamcunque
 opellam desiderarunt. Multi ex his audienti Sacerdoti an-
 teactam vitam penitus relegerunt. Atque adeo nonnulli
 viginti milliaria, alij etiam plura confecerunt, vt nostris
 Sacerdotibus vel totius vitæ, vel aliquot mensum ra-
 tionem redderent. Vnus aliquis Nostrorum suasu à se
 scortum abiecit. Tres mulieres ab improba consuetudi-
 ne abductæ. Vnus ad familiam S. Francisci sese adiunxit.
 Renunciaturi hæreticorum ineptijs nonnulli ad nos ad-
 ierunt.

M O N V I M V S anno proximo institutum in hac
 Vrbe Seminarium clericorum à Domino Abbate sancti
 Iunij, qui modò est Archiepiscopus Burdegalensis. Isti
 sanè respondent expectationi, nec multum à religiosis ty-
 ronibus discrepant, modestia, quæ domi & foris elucet.
 Maiorem Parthenicorum sodalium congregationem in
 varijs contumeliarum & morborum discriminibus sar-
 ram tectam voluit Virgo Deipara. Minor verò intermissa
 quidem fuit morbis ingrauescentibus, sed post pari mo-
 do & frequentia instaurata. Vnde combusti libri aliquot
 vetiti, & præscripta nonnullis piè viuendi ratio. Nostram
 inopiam aliquantulum subleuauit piorum hominum li-
 beralitas: quin & sacra suppellex, si tempora consideres,
 creuit non mediocri auctu. Iis accessit ex testamento v-
 nius ex Sodalitate B. Virginis casula & vestis altaris, v-
 trumque sericum aureo tegmine. Hæc in vrbe & domi
 quid foris? in Gallicos pagos excursus ter quaterve,
 plerumque ad dies quindenos. Interim à multis repetitæ
 confessiones, vel à pluribus annis, vel ab initio sedata e-
 tiam iurgia. Reliqua satis possunt intelligi. Itum præterea
 aliò circa ferias quâ natalicias, quâ paschales. Illis partu-
 riens mulier soluta annexo ad collum agno cereo. His cõ-

composi

positum est flagrantissimum dissidiū. Et verò in frequētibz omnium ordinū comitijs, quo nos omnes ordines prosequantur studio potissimum enituit. Contendebat enim R. P. Rector, qui eò se contulerat, vt tota Prouincia causam Societatis pro conseruando Chyracensi Prioratu susciperet, quod nullo negotio impetrauit, suffragante nimirum præcipua nobilitate, atque adeo hugonotis nonnullis.

AD has denique litteras pertinet excursio in oppidum Rapistanenſe quæ Tolosatibus attributa est. Missus est Sacerdos ex hoc Collegio ad celebrandas sacri Aduentus, longique ieiunij ferias. Neque sane lusit operam. Spatio quadrimestri amplius centum exposuere crimina vitæ antea actæ. Frequens fuit singulis diebus Dominicis sacramentorum vsus. Duo pœnitentium sodalitia instituta: vsus Rosarij B. Virginis introductus, vel potius ita reuocatus, vt cum nullus ferè ante hoc tempus esset, iam omnes & gestent & recitent. Mira fuit in primis horum oppidanorum pietas in cereas imagines agni coelestis: illius enim fragmentis, donati sunt ducenti supra mille. De quibus trecenti fragmenta illa, piè thecis argenteis incluserunt. Assiduos habuit noster magistratus, frequentemque populū non concionibus modò, sed etiam quod insolens catechismo. Bimulus cuiusdam primarij filius foedè laborabat morbo comitiali, ter quater in die: nihil opis afferebant medici. Hinc ad Sacerdotem nostrum confugiunt parentes; neque frustra: cum enim ad collum pueri suspendisset vellus niueum, contacto D. Ioannis Baptistæ brachio, quod Perpiniani magna veneratione colitur, illicò liberatus est puer, non sine magna omnium admiratione.

COLLEGIUM AVSCITANVM.

FVERVNT in hoc Collegio nouemdecim de nostris; Sacerdotes septem, magistri quinque, Scholastici tres, adiutores quatuor. E quibus tentatus morbo non nemo, absumptus nemo. Numerus Scholasticorum nostra gymnasia frequentantium maior hoc anno supra spem, penè supra fidem, precipue qui se Philosophiæ permiserunt. Vtrumque Deiparæ sodalitiū efflorescit in dies, atque augetur numero & virtutibus. Hæc ipsi dumtaxat scholastici, sed optimates Urbis, & è clero non vulgaris notæ viri dare se in eorum Societatem maximo honori ducunt. De confessionibus, alijsque Christianæ pietatis operibus, quid dicam? Non deficiunt nostri in hoc officio. Alios ad pietatis ardorem accendunt, alios ne istepescaant in primo feruore continent. Excursiones in obeundis pagis ac circumiectis vicis non intermissæ, fuit labor, non fuit irritus. Ut generali confessione ipsi se coram nostris expiant, visi sunt multi; etiam de prima nobilitate accerere nostros in sua cæstra, aut è suis castris ad eos aduentare. Vnde fructus collectus est nec poenitendus.

COLLEGIUM PE- TRAGORICENSE.

PETRAGORAE fuerunt ex nostris plus minus viginti quatuor, Sacerdotes septem, Magistri sex, totidem Scholastici, coadiutores quinque. Ad solitas conciones, quæ diebus festis

itis in templo nostro, vel in summo continuatae sunt, cum
 utili doctrinae Christianae explicatione, accessit nostri
 Concionatoris per Aduentum fructus admirabilis, &
 Societatis odor cum aedificatione ciuitatis. Continuata
 item frequentia confessionum & saerae communionis.
 Multa male parra restituta: Inueterata odia restincta: su-
 blata magna ex parte blasphemandi & tripudiandi con-
 suetudo; aleis etiam & chartis ludendi: multi vtriusque
 sexus coniugati & soluti a turpi vita reuocati: Persuasum
 quibusdam Ecclesiasticis, vt pro beneficijs male partis re-
 media a sede Apostolica peterent. Quidam etiam saecu-
 lares promiserunt se, quae non possunt habere beneficia, re-
 licturos. Nostri vocati a Ciuitate & clero, vt de pauperi-
 bus regendis ageretur, constitutumque est, communi
 omnium voce, vt vnus Canonicorum cum Patre Socie-
 tatis canones hac de re scriberet, quos probarunt. Ciues.
 Maxime vt imbecilles & aegroti scorsim alerentur or-
 phani, orphanæ quoque alio loco clausæ sub cura hone-
 stæ mulieris. Quidam Ecclesiae reconciliati, inter quos
 foemina nobilis abiurata haeresi confessionem totius vi-
 tae fecit. Alia nobilis peregrè venit ad nos quærens ani-
 mæ suæ medicamentum, quod confessione generali &
 communionem inuenit. Quædam propter rixas cum ma-
 rito decreuerat fame vitam finire, quod vt facilius face-
 ret, fingebat se aegrotare, quod periculum hortatu nostri
 Cofessarij vitauit. Idem accidit alteri quæ quod nupsisset
 vrgētibus parentibus ei cui nolebat, maleficio, ne cōcipe-
 ret, abutebatur. Non defuit adhortatio captiuis, neq; con-
 solatio moribundis, nec alia quæ sunt ordinaria Societa-
 tis. Datâ quibusdam exercitia spiritualia. De classibus
 verò tantum hoc dicendum, & pietate & numero, dili-
 gentiaque tam Præceptorum quam Scholasticorum flo-
 ruisse. Idem de vtraque congregatione B. Virginis. Qui-
 dam ex his in Societatem admitti cupiunt, quorum votis
 non

non omnino satisfactum: & hæc domi-
 FORIS autem non frustra laborarunt Societatis
 operarij. Nam duobus in oppidis magno cum fructu &
 ædificatione duo Patres tempore Quadragesimæ concio-
 nati sunt. Ad quos audiendos etiam hæretici, qui statue-
 rant nunquam audire concionatores Catholicos, auidè
 confuebant, pollicentes se ad gremium Ecclesiæ reditu-
 ros: horum è numero fuit vnus morbo correptus, qui Pa-
 trem nostrum accersiri iussit, cui ritè confessus, & viatico
 munitus è vita migravit: huic Confessarium petenti cùm
 quidam hæretici, qui ab eius latere non discedebant, di-
 xissent; Tu deliras: Imo, inquit, delirare desino. Et quam-
 uis à sancto proposito omnibus eum machinis auocare
 conarentur, nunquam tamen potuerunt. Crebræ sunt ite-
 rata confessiones, nonnullæ restitutiones, & reconcilia-
 tiones factæ, non exiguis cætechismi fructus. Admodum
 vtiliter oppidatim & pagatim, hebdomada sancta fuit à
 quatuordecim ex Nostris excursus. Non explico cuius-
 que manipulos.

TANTVM attingam Salignatam missionem, quò-
 duo, rogante domina, duobus ab annis ad fidem conuer-
 sa, profecti per mensem egregiè laborarunt, ter in hebdo-
 mada cum catholicis & hæreticis concionando, paula-
 timque hædos ab ouibus segregando, quod ægrè tulit
 Synagoga Sathanæ, quod antiquior Ecclesia illius esset,
 variisque modis eam retinere tentauit; sed frustra. Multi
 combusti hæreticorum libri. Excitatum est sacellum in do-
 mo quam dominus olim ad voluptatem ædificauerat,
 quod nunquam hæretici fore credebant. Præter dominam
 multi generaliter confessi. Datus oppidanis Curio cum
 beneficium ab hæretico fuisset emptum. Vnus è nostris
 Patribus Cailucum ex obedientia cum vno ex nostris
 fratribus missus in via detentus, in vrbe Figiacensi, die
 publico concionem ad populum habuit, tanta cum ac-
 clama-

clamatione, vt abegare vellent alium, quem concionatorem Aduentus tempore erant habituri, & Patrem retinere; quod tamen ipse abnuit, alteri libentissimo animo cedens: Cailucum vbi est peruentum, coepta est quotidiana concio, & catechismi frequens explicatio: hæretici vno ab hinc lapide, ob vicinum concionatorem, pugnam quam indixerant, recusarunt. Religiosus Apostata apud illos minister, verbis ille quidem audax, sed re ipsa ita timidus, vt ne verbum cum patre conferere ausus sit, suam quam profitetur falso religionem optimam cum dixisset, sustinere noluit; sed nec suo id proprio nomine scriptum testari. Inimicitia in Vrbe cum publicæ, tum priuatæ inter affines diuturnæ etiam quindecim annorum sopitæ. Confessiones auditæ: restituta in aliquibus diebus solemnibus confitendi, & communicandi consuetudo hisce in partibus non vsitata. Catechismi ratio trahita adolescentibus, & pueris cui honorati homines frequentes affuere quotidie. Talis inde elicitus fructus vt rudes penitus, & ignari homines Christianæ doctrinæ rudimenta edocti fuerint.

COLLEGIUM AGENNENSE.

RERE hic de nostris ferè viginti tres, Sacerdotes septem, Magistri quinque, Scholastici sex, adiutores quinque. Domi forisque gesta propter similitudinem miscebuntur. Discipulorum quidam emerunt hæreticorum libros vt à nobis exurerentur. Plurimi aqua lustrali epota sæpius expulerunt febres, vt ea iam à nobis pro certa morbi medicina petatur. Pestifer hæresum morbus alijs modis exactus.

Duo

Duodecim Ecclesiæ restituti, vnus iam pridem hæreticus ita viuebat, vt neque Calvinianus haberi posset, neq; nos- ter. Is cum morbo vltimam exigente rationem, & Cu- rionem, qui eum auditurus accesserat, remisisset, & reli- giosum elusisset, eò à nostro perductus est, vt confessus cum stupore familiæ iuxta atque gaudio, Christi corpus acceperit, & sacrum oleum, à suisque exorata vènia, ex- emplum mali hæresim detestatus, excesserit. Peccatorum absolutio & extrema vinctio vni salutem tantum non mox restituit, quod fieri amygdalis malis characteribus exaratis nequiverat, quæ à maleficis data fuerant sanita- tis recuperandæ gratiâ, ea conditione vt comederentur. Alter qui mortuam vxorem vel arte magica videre vo- lebat, deterritus est ne id omnino faceret. Ita cum da- mone hæreticisq; pugnatum hic à nostris, neque negle- cti Christiani mores. In oppido Nostri suasu qui eò mis- sus fuerat peruium bestijs cæmeterium cinctum muro est. Instituti eleemosinæ quæsitores, inter sacrificadum, re- fectioni ædis sacræ, qui mos à triginta exsoleuerat annis. Ad matutinam Ecclesiæ frequentationem adducti, & ne ante Missæ finem ex templo discederent docti. Ad ædis sacræ vestibulum fixa crux, donaria dicata: ante sanctissi- mum Sacramentum lampas accensa: Virgo ter ad æris pulsum salutari coepta: catechismus expositus ter per hebdomadam, Scholasticorum omnium ibidem audita peccata, qui deinde decalogum carminibus mutuis in theatro, sic pro sua quisque persona exhibuerunt, vt qui aderant hæretici non indocti, facti sint rem pulchram vi- sam & bonam. Adhæc Christi corpus minimum à duce- nis acceptum præter morem.

VENIO ad alterum qui in alio oppido quædam pa- ria superioribus præstitit & præterea tenaces odij ma- tronas duas in mutuam redire fecit gratiam, quæ sic ex- arserant, vt altera nunquam se remissuram odium profi- teretur

reretur. Maior difficultas cum hæreticis alijs qui Caluini ministri interdictione prohibiti sunt, ne nostrum audirent. Solent Aquitani præter Eucharistiam benedictum panem præbere ijs omnibus qui sacro adsunt, reuocata est ea consuetudo. Et præterea Sacerdotibus legitimus vestitus restitutus. Pauperum in annonæ caritate ad duo millia ita per Consules vrbis à prima Quadragesima benignè sustentata Patris suasi, vt Metropolin ad eandem misericordiam illexerint, vt ne se minus quam egenos curarent. Frequens ordo poenitentium in tempesta nocte procedendo sese flagris liberaliter exceperunt. Modum audiendi confitentes edocti Sacerdotes tempore Quadragesimæ, maximè ne adultos plures simul audirent. Conciliati inter se ijdem: alij ad ieiunium & abstinentiam carniū reuocati, in quibus primarij, quod insimularentur, purgandi sui gratia ad Concionatorem venerunt.

AD III alius ipsis Paschæ ferijs ad Vrbem finitimam, ibique erectam sub tutela Virginis Deiparæ Sodalitatem ex militibus ferè omnibus, quod rarum est, & stupendum in Gallis, feruentem licet ad maiorem profectum incitauit. Res à furibus & sceneratoribus restituta. Conciliati octo, inter quos milites duo, qui armis finem facere inimicijs constituerant. Matri, filia & nepti pax quæsitæ, socruī etiam & genero ex nobili familia. Trecenti aurei templo nostro, cuius curatum statim est pauimentum, à finitimis Vrbibus supra Agennum erogati, vnde auctior sacra supellex & commodius templum. Præterea quod argumento sit amoris in nos publici pleaque omnia oppida tabulas, testes morum nostrorum ipsa plebe cœunte in summis expulsionis periculis conscripserunt. Opimum beneficium Ecclesiæ restitutum. Rosaria à Curione plebi distributa. Intercedere Sanctos probatum exemplo, siquidem cum hic habeantur ossa
Sancti

Sancti Caprasij martyris, eius sacrum caput allatum ad febre decumbentem vnum ex nostris, voto suscepto, morbum prorsus expulit. Puerperæ multum leuamen sentiunt admoto gossypio, quod habemus ex eo quod è cunis Saluatoris Romæ quotannis accipitur. Vna certè cum in vltimum ipsa periculum venisset, & vteri sectio vnicum saltem foetui remedium videretur, mariti precibus ad nos aduolantis, quem exempla superiora docuerant, ad tactum ita leuata est, vt foetum emisit saluum, ipsaque omnino conualuerit. Similem medicinam fecerunt quæ collo appenduntur Sanctorum relliquiæ, etenim cum lethale gangrenæ malum viro nobili accidisset in equorum agitatione, neque vlla humana spes foret, hæc adhibita, atque adeo inspecta, & leuarunt & sanarunt omnino hominem. Familia erat quam nocturnum turbabat spectrum huiusmodi. Vbi decubuerant omnes puero illiusque patri ad laquearia faculæ nescio quæ apparebant. Ipse hominis frater, cui ferocia militaris augebat animum valentior alijs, cum quæ falsa credebat videre vellet, domum adit, ridet, cubat, nihil relinquit eorum quæ securitas fieri amat. Cum ecce illi è stragula veste furtim aspectanti obiectæ candelæ tantum incussere terrorem, vt homo audax penè exanimaretur, obrigescentibus inter aspiciendum capillis: postridie manè ad nos aduolat, fratrem adducit, præ metu iam sæpius concepto, toto capite intremiscente. Auditur in templo nostro de peccatis, datur cerea agni coelestis effigies, quæ duo ita lustrarunt hominem, vt metu, laruisque liberarint Beatæ Virginis Sodales crebrum specimen virtutis edunt. Vnus eorum in Societatem admissus. Per totum illud tempus, quo fera fame semineces pauperes petebant panem, nec erat plerisque qui frangeret; continere in nostrum templum foeminæ nobiles, & honoratæ, vt datis nominibus profiterentur se miserorum matres, vtque bi-

MISSIO LEMOVICENSIS. 201

nae edulia curarent ijs, quod & fecerunt. Binæ die sibi constituto domi coquebant cibos, deinde extra moenia urbis ad cellulas pauperum qui eas siccis expectabant faucibus, deferebant.

SCHOLAE floruerunt hoc anno, qui virtute, multitudine, priores annos multis partibus excessit. Gratæ toti circumquaque regioni exercitationes Scholasticæ. Sed solenni publicarum affixionum die superata omnium expectatio, scriptio, ænigmatis, eorumque in celeberrimo conuentu, explicationibus. Probarunt scholarem diligentiam ipsi item hæretici. Atque in ijs Minister vnus, qui magni quamuis hominis esset inter suos, nunquam tamen ausus est se proderè. Disputarum postredie in Philosophia pari frequentia, laudantibus omnibus Nostrorum opera pietatem vnâ & omnimodam litteraturam florere. Multos de prima nobilitate Britannorum numerauimus, qui licet commodius alibi possent operam dare literis; voluerunt tamen cum minori corporis comodo maiorem animi fructum ex nostra institutione referre.

MISSIO LEMOVICENSIS.

 VERVNT in hac missione priore semestri Patres primùm duo, tum tres in habendis toto anno concionibus, erudienda catechesi iuuentutè, confessionibusque audiendis benè occupati, æstate maxime atque autumno, qua tempestate passim grassantes morbi plurimos extinxerunt. Vix vna fuit in Vrbe domus quæ mortuum non extulerit. In his Magister Ioannes Menellus, qui quartus ad hanc missionem venerat, duos & amplius menses paralyti afflictus,

○

feliciter tandem obiit, maximum sui cum nostris omnibus, tum plerisque ciuibus desiderium relinquens. Sepultus in æde sanctæ Martyris Valeriæ, quam incolunt Patres ordinis Sancti Francisci, quos Recollectos vocant. Vir fuit suauissimæ naturæ, ac omnibus quibuscum versabatur gratissimus, Institutum nostrum obseruantissimus, vocationis gratiam maximi faciens, eaque se ad extremum vsque spiritum indignissimum profitens. Autumno ineunte creuit Nostrorum numerus ad nouem, additis Præfecto studiorum, tribus Præceptoribus, duobusque coadiutoribus. Apertæ scholæ tres, ad quas ducenti ventitant auditores literarum studijs vehementer addicti, suaque in peruolutandis libris assiduitate maximam ciuibus & mirandi & gaudendi ansam præbentes. Generales totius vitæ confessiones auditæ plurimæ; à Dæmonum, quibus annos 25. adhæserat, cultu reuocatus vnus; alijs duobus qui eandem ob culpam ignibus tradendi ducebantur, nauata opera, sed non pari fructu. Ab hæresi ad Catholicam fidem traducti quinque aut sex, plures qui nutabant confirmati, alij qui videbantur in hæresi obduruisse, non parum commoti, vt dubitarent, atque ab antiquis legendo exquirerent. Ab vsurarum quæstu abducti nonnulli; plures salutaribus consilijs adiuti, ne foenori pecunias darent, ne matrimonium in gradu prohibito contraherent, neue alijs se criminibus inquinarent.

DOMVS PROBATIONIS AQVITANIAE.

LVIT ex nostris domus hæc probationis
 hoc anno circiter viginti tres; & cum tredecim,
 A votis post biennium factis, ad diuersa
 Prouinciæ Collegia emisisset, duodecim excepit

cepit è sæculo magnæ spei iuuenes, quorum etiam aliqui in literis humanioribus bene versati philosophica studia peregerunt. Vnicum illorum Domino reddidit. Is Burdegalensis & quidem Senatoria stirpe oriundus vix annorum 17. qui cum in Societatem nostram admitti diutiùs postulasset, à parentibus Pictaunum missus fuit, vt à sancto proposito abduceretur, vbi exploratos parentum dolos clandestina fuga delusit. Tolosam profectus à nostris excipitur. Paulò post parentes ad motis omnibus machinis eum ad se pertrahunt, non tam visendi studio, vt aiebant, quàm abstrahendi: sed eorum conatus egregia adolescentis virtus propulsauit. Cæterùm cum vnusquisque nostrùm singulari eius modestia & pietate, feruentique obedientia in admirationem raperetur, in morbum incidit, in quo magnam adstantibus ædificationem, magnumque virtutis specimen exhibuit. Et priusquam animam exhalaret, his tribus nominibus gratias agebat Deo, nempe quòd omnes suas facultates testamento dedisset pauperibus, quòd vota in Societate emisisset, & quòd augustissima sacramenta sumpisset.

IN tertia probatione mox quatuor, mox quinque Patres exercitati sunt, non sine fructu tum proprio, tum alieno. In suis peregrinationibus mensuris bina coniugum diuortia sustulerunt. Confessiones tum foris, tum domi nostræ, tum in carceribus, tum in Xenodochio plurimas audiuerunt, atque aliquot vel duorum vel trium annorum, vel generales etiam non paucas. Alter dum oppidatim fructificando iter ageret, sagarum sex confessionem excepit, quarum vna magna cum contritione & perseverantia publicum sibi paratum incendium sustinere parata erat. Rogatu Episcopi vicini eius diœcesis à nostro lustrata, abusus morum & religionis sublatis, templa reparata, imagines Sanctorum renouatæ, decani rustici, & promotores vbi nunquam fuerunt, instituti, multa ad re-

formationem constituta. Aduentus & Quadragesimæ tempore concionando noster in oppido vicino magna dissidia inueterata sustulit: confessiones generales plurimas audiuit: exercitia spiritualia tradita ingenti fructu, adolescentes, virgines & viduæ, religionis anchoram amplexe sunt. Solutiores in proposito confirmati. Veteri consuetudine solebant omnes foeminae ad puteum scandalii intra monachorum claustra situm quotidie ventitare, & ad infima vsque cubicula liberrimè penetrare, cum nullis monitionibus terrerentur, edicto publico magistratus poenisque propositis sunt prohibita, & ad alium fontem in hunc finem extructum assuetæ. Frequens confessio & communio introducta.

CVIDAM iuueni omnem salutis spem abijcenti ob facultates sibi ludo defraudatas, Diabolus obuiam venit, speciem venti simulans, illum latino sermone sic aggressus est: Si te meæ potestati subijcias, spondeo me tibi scientiam infusam daturum, modumque ludendi præscripturum: Is autem hac inopinata voce perterritus respondit fugiendo (nihil.) Ille postera die imparatus binas philosophiæ propositiones cum omnium admiratione oppugnauit. Iterum spiritus nequam adoritur. Gebenam, inquit, proficiscere, & peccata nusquam confessione absterge: annuit miser, dummodo, inquit, mihi dederis quod hesternæ die pollicitus es. Instinctu dæmonis pallium suum vendidit, cuius pecuniam ludus iterum ademit. Cum in ancipiti cogitatione distraheretur, vtrum se illi crederet necne. Tum diabolus, ludusne tibi arrisit; pessimè, inquit, modò enim te & tua promissa falsa respuo. Rursus Diabolus stabo promissis si mihi schedulam tuo sanguine obsignatam dederis, abnuit ille, recordatus tale quid aliàs accidisse quod in Sodalitate Beatæ Virginis didicerat à nostris. Paulò post Dæmon acum auream è crinibus cuiusdam foeminae in vestibulo templi furtiuè

extra

extractam illi porrexit, & ad furandum excitauit. Statim ille furijs quibusdam agitari coepit & campos siluasque peragrare, donec Dæmon illum in flumen præcipitem dedit; adfuit quidam nauta naufraganti, & nomen (IESVS) sæpius inuocanti: sed nec hic finis; hominem aliquando ut videbatur, vera diabolum, in medio viarum anfractu fuluis vestibus indutum offendit. Ambo hospitio excipiuntur; vnâ dormiunt; illum Diabolus ad Sodomiticum scelus perpetrandum inducere conatus est: sed nunquam à castitate, ad quam inuiolatè seruandam voto se obstrinxerat, abduxit. Cum tandem delicta sua lachrymabili confessione expiasset vni ex nostris, eidem omnia quæ sibi contigerant retulit, & se obsequio diuino mancipauit.

O 3

